

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 244g/2024

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 471 alin. (2)
teza a IV-a din Codul de procedură penală
(judecarea cauzei într-un termen rezonabil)

CHIȘINĂU
29 mai 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Tatiana Brumă, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 10 decembrie 2024,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 29 mai 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 471 alin. (2) teza a IV-a din Codul de procedură penală, ridicată de dl avocat Alexei Capbătut, acționând în interesele dlui Tudor Donos, în dosarul nr. 21-3/2024, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Telenești.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de către dl judecător Gheorghe Ciobanu, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Dl Tudor Donos a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 328 din Codul penal [*excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu*].

4. Pe rolul Curții Supreme de Justiție se află o cerere depusă de dl Tudor Donos la 29 martie 2024 cu referire la revizuirea unei hotărâri judecătorești irevocabile.

5. Totodată, Judecătoria Orhei, sediul Telenești, are pe rol o altă cerere depusă de dl Tudor Donos la 11 septembrie 2024, pe baza articolului 469 alin. (1) pct. 14) din Codul de procedură penală, care se referă la același dosar. Acesta a solicitat aplicarea Legii nr. 136 din 6 iunie 2024, prin care s-a modificat Codul penal și Codul contravențional, în sensul dezincriminării faptei și al considerării acesteia drept faptă contravențională.

6. La 28 noiembrie 2024, dl avocat Alexei Capbătut a ridicat, în interesele dlui Tudor Donos, excepția de neconstituționalitate a articolului 471 alin. (2) teza a IV-a din Codul de procedură penală.

7. Printr-o încheiere din 2 decembrie 2024, Judecătoria Orhei, sediul Telenești, a admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

9. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 469 Chestiunile care urmează să fie soluționate de către instanță la executarea pedepsei

„[...]”

14) liberarea de pedeapsă sau ușurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situației (art.10 și 101 din Codul penal), precum și excluderii din hotărârea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată;

[...]”

Articolul 471
Modul de soluționare a chestiunilor
privind punerea în executare a hotărârilor
judecătorești

„[...]”

(2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) și 18) poate servi și cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 1) și 2), condamnatul înaintează cererea în instanța de judecată doar dacă a fost refuzat în condițiile art. 266 alin. (3) din Codul de executare. Pentru aplicarea temeiului prevăzut la art. 469 alin. (1) pct. 14) poate declara demers și procurorul. Chestiunea specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. Autorul excepției susține că norma contestată reprezintă o ingerință în dreptul la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil și contravine articolelor 1 alin. (3), 20, 26 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, fiind ridicată de reprezentantul unei părți la proces.

14. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect examinarea cererii condamnatului de a aplica efectul retroactiv al legii penale în sensul dezincriminării faptei și reîncadrării acesteia ca faptă contravențională. Curtea admite că dispozițiile contestate sunt relevante pentru soluționarea cauzei în fond, fiind susceptibile de aplicare de către instanța de judecată. Curtea menționează că textul criticat nu a mai constituit anterior obiect al controlului constituționalității.

15. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 193 din 21 decembrie 2023, § 16).

16. Autorul sesizării și-a bazat excepția de neconstituționalitate pe articolele 1 alin. (3) (*preeminența dreptului*), 20 (*accesul liber la justiție*), 26 (*dreptul la apărare*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

17. Autorul sesizării nu a adus argumente de natură să demonstreze contrarietatea normei contestate cu dispozițiile constituționale invocate. Mai mult, cauza în care a fost ridicată excepția se examinează de către instanță, iar autorul

cererii examinate este reprezentat de un avocat. Din aceste motive, Curtea nu constată incidența articolelor 20 și 26 din Constituție.

18. Curtea observă că autorul excepției invocă de fapt o problemă de aplicare a articolului 471 alin. (2) teza a IV-a din Codul de procedură penală. Astfel, acesta susține că pe rolul a două instanțe se află două cereri distincte cu referire la același dosar penal, care nu se pot examina concomitent, fapt care poate conduce la tergiversarea examinării uneia dintre cauze. Curtea reține că, potrivit articolului 471 alin. (2) din Codul de procedură penală, soluționarea unei cereri de liberare de pedeapsă sau ușurare a pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv presupune solicitarea dosarului penal care a stat la baza condamnării. Totuși, Curtea nu observă vreun impediment pentru instanța care soluționează asemenea cereri de a solicita dosarul care se află la o altă instanță. Pretinsa dificultate semnalată nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci o chestiune de organizare și de colaborare dintre instanțele de judecată, adică o chestiune de aplicare a articolului 471 alin. (2) teza a IV-a din Codul de procedură penală.

19. Potrivit jurisprudenței constante a Curții, interpretarea și aplicarea normelor legale este de competența instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 2 din 18 ianuarie 2022, § 19; DCC nr. 120 din 13 septembrie 2022, § 26; DCC nr. 46 din 27 aprilie 2023, § 29).

20. Pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2) și (3) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 471 alin. (2) teza a IV-a din Codul de procedură penală, ridicată de dl avocat Alexei Capbătut, în interesele dlui Tudor Donos, în dosarul nr. 21-3/2024, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Telenești.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 29 mai 2025
DCC nr. 56
Dosarul nr. 244g/2024